

Építésügy és kormányzat

A legfrissebb hírek szerint a kormányzati struktúra korszerűsítése keretében változik a lakás- és építésügyben az állam szerepvállalása. Az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal megszűnik. A szakterület kormányzati feladatait az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumban látják el. A hivatal 82 fős létszámából a minisztériumban 33-an dolgoznak majd. A feladat két szakállamtitkár között oszlik meg. Az építésügy a területfejlesztési és építésügyi szakállamtitkárhoz, a lakásügy az önkormányzatihoz tartozik. Vagyis a két szakterület közötti közvetlen kapcsolat megváltozik. Mire a folyóirat megjelenik, feltehetően a szakállamtitkárok és főosztályvezetők személye hivatalosan is ismertté válik. Röviden ennyi ismert a szakmai közvélemény előtt a várható változásokról közeledve június végéhez. Stratégiai és koncepcionális kérdésekről, feladatokról még nem nagyon lehet hallani.

A változásokat a szakma is igényli. Igaz, az építésügy kormányzati teendőit illetően az egyes szakmai területekről jelentkező elvárásokkal kapcsolatban elég színes kép jelent meg a nyilvánosság előtt. A többség már rég felismerte, hogy az egyesek által önálló minisztériumi kezdeményezés illuzórikus és példa nélkül álló lenne az Európai Unióban. Ugyanakkor európai példa – akár követésre méltó, vagy legalábbis új struktúra kialakításánál figyelembe vehető is – van szép számmal.

A hatékony építésügyi kormányzás érdekében két területen mindenképpen előbbre kellene lépni, annak érdekében, hogy építőiparunk versenyképessége javuló tendenciára váltszon. Az egyik az európai uniós intézmény- és szabályozórendszerben való aktívabb részvétel és a szakmai önszabályozás előtérbe és magasabb szintre helyezése.

Ha megnézzük az elmúlt időszak Európai Unió építésügyi szabályozásában betöltött szerepünket, s összevetjük, mondjuk akár a cseh vagy a szlovák aktivitással, nem sok dicsekvésre van módunk. Ők többnyire a kü-

lönböző szakterületek és direktívák kimunkálásában, folyamatos értékelésében és továbbfejlesztésében meghatározó szerepet játszó munkacsoportok és projektteam munkájában is rendszeresen részt vesznek. Egyszerű a magyarázat. Ők – az uniós országok döntő többségéhez hasonlóan – úgy ítélik meg, hogy építőiparuk versenyképességének javításához ez a legjobb befektetés. [Egyes esetekben ez tagállami kötelezettségünk is (lenne.)] Ez persze több felkészült szakembert igényel és költségekkel is jár a kormány, intézményei és a vállalkozók számára egyaránt. Ennek során érvényesíteni tudják érdekeik jelentős részét (például a közbeszerzési irányelv módosítása során). Évekkel ezelőtti aktívabb uniós szerepvállalással építőiparunk aktuális problémáinak egy része fel sem merült volna. Aktivitásunk mostani növelésével építőiparunk jövőbeli problémáit mérsékeljük, versenyképességét javítjuk.

A szakmai önszabályozás magasabb szintre emelése a szakmai szövetségek részéről is sok helyen a jelenleginél nagyobb aktivitást igényel. Az eredményes működésükhöz az európai uniós kapcsolati rendszerüket meg kell újítani. Még hozzá úgy, hogy tagságuk abból a hatalmas információhalmazból profitáljon és érdekét az európai uniós szabályozásban a jelenleginél jobban érvényesítse. El kell érni azt a felismerést, hogy az európai szakmai szövetség tagdíját a vállalkozások ne sokallják. Amennyiben az uniós szövetségtől kapott információk eljutnak a tagsághoz és képesek lesznek azt hasznosítani, továbbá a tagság érdekérvényesítésében is érezhető lesz az eredmény, úgy a tagsági díjat sem fogják magasnak tartani. Ezt ott is célszerű újragondolni, ahol ez év elején a nemzetközi szövetségi tagság felfüggesztéséről döntöttek.

A szakmai önszabályozás érezhető jelenléte a szakmai szervezetek megújulását és kormányzati feltételek – mindenek előtt a fogadókészség – biztosítását igényli.

Horváth Sándor